Qaacidooyin afar ah

Sh. Maxamed Bin Cabdulwahaab

8003

Waxa turjumay:
Maxamed Aadam Ibraahim

8003

القواعد الأربع

(الصومالية)

للشيخ / محمد بن عبدالوهاب بن سليمان التميمي

8003

ترجمة / محمد إبراهيم آدم

بسم الله الرحمن الرحيم

Aakiro).

Magaca Allaah ayaan ku bilaabay Naxariista guud ku sifaysnaa (yacnii u naxariista khalqigiisa dhan Muslimiin iyo Gaalaba) Naxariista gaarkana ku sufaysnaa (yacnii Mu,miniinta si gaar ah ugu naxariista Maalinta

أَسْأَلُ اللهَ الْكَرِيمَ

Waxaan waydiisanayaa Allaaha Sharafta badan Deeqsiga ahaaday.

رَبَّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ

Allaaha ahaaday Rabiga Carshiga Wayn

أَنْ يَتَوَلاكَ فِي الدُّنْيَا وَالآخِرَةِ.

inuu kuu gar gaaro, (ku ilaalsho, kuu hiiliyo) Aduunka iyo Aakhirada (ayaan Allaah kaaga bar yayaa).

وَأَنْ يَجْعَلَكَ مُبَارِّكًا أَيْنَمَا كُنْتَ،

iyo inuu kaa dhigo mid barakeesan meel kasto aad joogtid

Iyo inuu kaa yeelo kuwa hadii la siiyo shukriya,

Hadii la imtixaamana sabra,

وَإِذَا أَذَنبَ اسْتَغْفَرَ.

hadii uu dambaabana dambi dhaaf waydiista,

Sedexdaasi waa Cinwaanka Liibaanta,

Ogoow Allaah ha kugu hanuuniyo daacadiisee (Daacadu = waa inaad la timaado wuxuu ku faray wuxuu kuu diidayna aad ka dheeraato),

Diinta toosan ee baadilka ka leexsan ee ah Diinta kaliyeenta

ee ah Milada (Diintii) Nabi Ibraahiim CS

waa inaad caabudo Allaah kaligiisa

Weliba adigoo u gaar yeelaya diinta/cibadada.

siduu Allaah koreeyey yiri:

((Uma abuurin Jinka iyo Insaanka waxaan Cibaadadayda (keliyeyntayda) ahayn)) suuratu addaariyaat aayada 56aad :

Hadaad garatay Inuu Allaah kuu abuuray Cibaadadiisa,

فَاعْلَمْ أَنَّ الْعِبَادَةَ لا تُسَمَّى عِبَادَةً

Ogoow inaan Cibaadadaa aanan lagu magacaabaynin Cibaado,

illaa iyadoo kaliyeen la socoto mooyaanee (Allaah loo keli yeelo).

Sidaan Salaada aan loogu magacaabaynin Salaad illaa ay Dahaaro la socoto mooyaanee,

Hadii uu galo Shirkiga Cibaadada way fasaaday (Cibaadada)

Sida wayso jabiyaha hadii uu galo Dahaarada, (waysadaasi u burayso)

فَإِذَا عَرَفْتَ

Hadaad garatay

In hadii Shirkiga uu dhex galo Cibaadada uu fasahaadiyo,

وَأَحْبَطُ الْعَمَلَ،

Uuna buriyo Camalka,

وَصَار صَاحِبُهُ،

Uuna ka mid noqonaayo Qofkiisa (Qofka Shirkiga la yimaada)

مِنَ الْخَالِدِينَ فِي النَّارِ.

Kuwa ku waaraya Naarta.

عَرَفْتَ أَنَّ أَهَمَّ مَا عَلَيْكَ

Waxaad ogaatay waxa ugu muhiimsan waxa ku saaran

مَعْرِفَةُ ذَلِكَ لَعَلَّ اللَّهَ أَنْ يُخَلِّصَكَ مِنْ هَذِهِ الشَّبَكَّةِ،

Garashada arinkaasi aad garatay waxaa la arkaa inuu Allaah kaa saaro Dabinkaan (Dabinka Shirkiga),

وَهِيَ الشِّرْكُ بِاللهِ الَّذِي قَالَ الله تَعَالَى فِيهِ:

Waxayna tahay la wadaajinta Allaah kaasoo Allaah uu ka yiri :

Allaah ma dhaafo in wax lala wadaajiyo (shariik loo yeelo)

Wuuse u dhaafaa wixii intaasi (Shirkiga) ka soo hara Ciduu doono Al-Nisaa aayada 116

Arinkaasina waa garashada afarta Qawaacid ee uu Allaah ku sheegay kitaabkiisa.

الْقَاعِدَةُ الأُولَى

Qaacidada koowaad

أَنْ تَعْلَمَ أَنَّ الْكُفَّارَ الَّذِينَ قَاتَلَهُمْ رَسُولُ اللهِ _ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مُقِرُّونَ بِأَنَّ اللهَ _ تَعَالَى _ هُوُ الْخَالِقُ، الْمُدَبِّرُ

Waa inaad ogaatid in Gaaladii uu la diriray (dagaalay) Rasuulka scw. ay ahaayeen kuwo qirsan in uu Allaah Sareeyey yahay Abuure, Maamule (wax walba abuuray ee maamula).

Arinkaasina ma soo galinin Islaamka,

Daliilkana waa Qawlkiisa Sareeyey:

{waxaad dhahdaa yaa idinka arzuqa Samada iyo Dhulka,

yaana hanta maqalka, iyo aragyaalka,

yaana ka soo bixiya waxa nool waxa dhintay,

kana soo bixiya waxa dhintay waxa nool,

yaana maamula Arinka,

waxay ku leeyihiin Allaah,

فَقُلْ أَفَلاَ تَتَّقُونَ ﴾ [يونس: 31].

waxaad dhahdaa miyaydan (Allaah) ka cabsanayn} Suuratu Yuunis aayada 31 aad.

الْقَاعِدَةُ الثَّانِيَةُ

Qaacidada labaad

أَنَّهُمْ يَقُولُونَ: مَا دَعَوْنَاهُمْ وَتَوَجَّهْنَا إِلَيْهِمْ إِلا لِطَلَبِ الْقُرْبَةِ وَالشَّفَاعَةِ،

Ayagu waxay leeyihiin Ma aanan baryin ugumana jeesanin xagooda (Cibaadada Sanamyada), waxaan ka hayn doonis aan ka doonayno u dhawaasho iyo Shafaacad (aan Allaah ugu dhawaano).

فَدَلِيلُ الْقُرْبَةِ؛ قَوْلُهُ تَعَالَى:

Daliilka Dhawaashahana waa Qawliisa Sareeyey :

﴿ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِن دُونِهِ أَوْلِيَآء

{Kuwa yeeshtay Allaah sukadiisa Awliyo (Gargaarayaal) (waxay leeyihiin)

مَا نَعْبُدُهُمْ

Uma caabudayno (Sanamyada)

إِلاَّ لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ

Illaa inay Allaah noo dhaweeyaan mooyee

زُلْفَي

Dhawayn (aan Allaah ugu dhawaanayno)

إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ

Allaah ayaa kala xukmin doono

فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

Wixii ay isku khilaafeen

Allaah ma hanuuniyo cid been badan gaalnimo badan} Al-zumr aayada 3aad.

وَدَلِيلُ الشَّفَاعَةِ، قَوْلُهُ تَعَالَى:

Daliilka shafeecadana waa Qawlkiisa Sareeyey :

{Waxayna caabudayaan Allaah sukadiisa

Wax aan waxba u dhibaynin (oo haday iska dhaafaan aysan dhibaato u gaysan Karin)

Waxna u tareenin (hadii ay caabudaan)

Waxayna leeyihiin kuwaasi waa kuwa noogu shafeecayaan Allaah agtiisa} Yuunis aayda 18aad.

وَالشَّفَاعَةُ شَفَاعَتَانِ:

Shafeecadana waa 2 shafeecadood (2 ayay u qaybsantaa)

شَفَاعَةٌ مَنْفِيَّةٌ،

Shafeeco la diiday,

وَشَفَاعَةٌ مُثْبَتَةً.

Iyo shafeeco la sugay

فَالشَّفَاعَةُ الْمَنْفِيَّةُ:

Shafaacada la diiday waa:

مَا كَانَتْ تُطْلَبُ مِنْ غَيْرِ اللهِ فِيمَا لا يَقْدِرُ عَلَيْهِ إِلا اللهُ؛

Waa mida laga dalbado (waydiisto) Cid aan Allaah ahayn wax uusan awoodin Allaah mooyaanee,

وَالدَّلِيلُ قَوْلُهُ تَعَالَى:

Daliilkana waa Qawlkiisa Sareeyey:

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ

Kuwa (Xaqa) rumeeyow

أَنفِقُواْ مِمَّا رَزَقْنَاكُم

nafaqeeya (bixiya) wax ka mid ah wixii aan idinku arzuqnay

مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِيَ يَوْمُ

Ka hor inta aysan imaanin maalin (Qiyaamada)

Aysan jirin gadasho (iib), aysana jirin saaxiibtinimo, aysana jirin shafeeco

Gaaladana ayaga uun baa daalimiin ah (gardaroodayaal) {Albaqra: 54.}

وَالشَّفَاعَةُ الْمُثْبَتَةُ :

Shafeecada la sugayna:

هِيَ الَّتِي تُطْلَبُ مِنَ اللهِ ،

Waa mida laga dalbado Allaah,

وَالشَّافِعُ مُكَرَّمٌ بِالشَّفَاعَةِ،

Kan shafeecaayana waa mid lagu sharfay shafeecada,

Kan loo shafeecaayana waa qof uu Allaah ka raali noqday

Qawlkiisa iyo Camalkiisa ogolaansho ka bacdi,

كَمَا قَالَ تَعَالَى :

Siduu Allaah Sareeyey yiri:

{Waa kuma kan ka shafeecaayo Allaah agtiisa inuu Allaah uu u ogolaado mooyee (maba jiro)} (Al-baqra : 255)

الْقَاعِدَةُ الثَّالِثَةُ

Qaacidada sedexaad

Nabiga scw wuxuu ku soo dul baxay Dad ku kala tagsan Cibaadaadkooda (oo waxyaabo kala duwan ayay caabudi jireen markuu Nabiga scw soo baxaayay)

Waxaa ka mid ahaa mid caabuda Malaa,igta,

waxaana ka mid ahaa mid caabuda Nabiyada iyo Saalixiinta (Dadkii wan wanaagsanaa),

Waxaana ka mid ahaa mid caabuda Geedaha iyo Dhagaxaanta,

Waxaana ka mid ahaa mid caabuda Qoraxda iyo Dayaxa,

Wuuna la diriray Rasuulka scw (dhamaantooda) mana kala saarin

Daliilkana waa Qawlkiisa Sareeyey:

{La dirirana Gaalada

Ilaa aysan ka ahaanin fitno (Shirki iyo Gaalnimo)

Una ahaanaayo Diinka dhamaantiisa Allaah} (bimacnaa ilaa laga waayo cid kale oo Allaah Diin la sheegata la dirira) Al-anfaal:39.

Daliilka Qoraxda iyo Dayaxa inay caabudayeen na waa Qawlkiisa Sareeyey :

{Aaayaatka Allaah (jiritaankiisa iyo qudradiisa) waxaa ka mid ah Habeenka iyo Maalinta

وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ

iyo Qoraxda iyo Dayaxa,

لاَ تَسْجُدُوا لِلشَّمْسِ وَلاَ لِلْقَمَرِ

ha u sujuudina Qoraxda iyo Dayaxa

وَاسْجُدُوا لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَهُنَّ

ee u sujuuda Allaaha ayaga abuuray (Qoraxda iyo Dayaxa)

إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴾ [فصلت: 37].

hadii aad tihiin kuwo Allaah keligiisa caabudaayo)) suuratu fusilat aayada : 37 aad.

وَدَلِيلُ الْمَلائِكَةِ قَوْلُهُ تَعَالَى:

Daliilka (in la caabudayay) Malaa,igtana waa Qawlkiisa Sareeyey :

Mana idin amraayo (Allaah) inaad ka yeelataan Malaa,igta iyo Nabiyada Rabiyaal ...} Aala-Cimraan aayada :80aad.

Daliilka (in la caabudayay) Anbiyadana waa Qawlkiisa Sareeyey :

(xus) markuuna yiri Allaah

Ciisa Ina Maryamow (nabi ciise scw)

ءَأَنتَ قُلتَ لِلنَّاسِ

Ma adigaa ku yiri Dadka

Iga dhigta Hooyadeeyna ka dhigta (naga yeeshta) laba illaah oo Allaah ka sokeeya (ma adigaa sidaa yiri)

قَالَ سُبْحَانَكَ

Wuxuu yiri (nabi Ciise) nazahnaan iyo dhawrsoonaan baa Allaaw kuu sugnaatay (in illaahnimo ay cid kula wadaagto ayaad ka nazahan tahay)

Iima ahaanin (suuragal iima ahan) inaan dhaho

مَا لَيْسَ لِي جِحَقٌّ

Wax aanan Xaq u lahayn

إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ

(Allaaw) hadii aan dhahay (Hadalkaasi)

فَقَدْ عَلِمْتَهُ

Dhab ahaatii waad ogtahay (sababtoo ah)

تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي

Waxaad ogtahay wixii ku jira Nafsadayda

وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ

Mana ogi aniga waxa ku jira Nafsadaada

إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴾ الآية [المائدة: 116].

Adiga keligaa ayaa ah Midka og waxyaabaha maqan oo qarsoon} Al-Maaidah: 116.

Daliilka Saalixiintana (in la caabuday) waa Qawlkiisa Sareeyey :

{Kuwaasi (Gaalada ahu) kuwa ay baryayaan (caabudayaan) waa Kuwo doonaya (iyaga laftoodu) in ay rabigood u dhawaadaan,

Kooda ugu dhaw ayaa dalbaayo (xaga ilaahay in uu u dhawaado)

Waxayna rajaynayaan Naxariistiisa (eebe),

Waxayna ka baqanayaan Cadaabtiisa....} Al-israa :57

(Mar hadii ay ayaguba Ilaahay u baahan yihiin maxaad u caabudaysaan)

Daliilka (in la caabudayay) Geedaha iyo Dhagaxaantana waa Qawlkiisa Sareeyey :

{Ka warama (Sanamyada) Laata iyo Cuzaa,

Iyo Manaatadii sedexaad ee kale

Iyo Xadiith kii Abii Waaqid Al-laythiyi — rc wuxuu yiri :

Waxaan ula baxnay Nabiga scw – Xunayni xageeda (waa meel xunayn lagu magacaabo)

Anagoo ay nagu cusubtahay xiligii aan Gaalnimada ka nimid (dhawaan soo Islaamnay),

Mushrikiintana waxay lahaayeen geed gob ah

Ay agteeda ictikaafaan (ag fadhiyi jireen)

Waxayna suranayeen geedka Hubkooda,

Waxaana geedkaasu la dhahaa mid wax la surto (laga lulo)

Waxaan soo marnay geed gob ah waxaana dhahnay

Rasuulkii Allaaw noo yeel (noo sameey)

Mid wax la surto (sida geedkaan oo kale noo sameey)

Siday ayaga u leeyihiin mid ay wax surtaan.

(sababta ay u waydiinayaan Rasuulka scw inuu u sameeyana waxay tahay Mushrikiintii ayaa waxay ictiqaadsanaayeen in seeftii geedlaasi la suro ay guul keenayso, kuwa dhawaan soo islaamayna sidaasi ayay u dhaheen noo sameey geedkan oo kale).

الْقَاعِدَةُ الرَّابِعَةُ

Qaacidada afaraad

أَنَّ مُشْرِكِي زَمَانَنَا

Mushrikiinta (kuwa shirkiga ku jira) waqtin aan joogno,

أَغْلَظُ شِرْكًا مِنَ الأُوَّلِينَ،

Way ka shirki adag yihiin (daran yihiin) kuwii hore,

Sababtana waxay tahay kuwii hore waxay Allaah u shariig yeeli jireen waqtiga barwaaqada (oo keliya),

وَيُخْلِصُونَ فِي الشِّدَّةِ،

Wayna u gaar yeeli jireen (Cibaadada Allaah) marka ay (xaalada) ku adkaato (xiliga dhibaatada),

وَمُشْرِكُو زَمَانَنَا

Mushrikiinta waqtigeena joogtana

شِرْكُهُمْ دَائِمٌ فِي الرَّخَاءِ وَالشِّدَّة؛

Shirkigooda waa mar kasta xiliga barwaaqada iyo xiliga dhibaatada

وَالدَّلِيلُ قَوْلُهُ تَعَالَى:

Waxaana u daliil ah (in Mushrikiintii hore ay Allaah u gaar yeeli jireen Cibaadada) Qawlkiisa Sareeyey :

﴿ فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلْكِ

{Markay fuulaan Doonta

دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ

Waxay baryaan Allaah weliba ayagoo u gaar yeelaya Allaah Diinta (Cibaadada)

Markuu Allaah u soo bad baadiyana Banaanka (ee ay bada ay ka soo baxaan), Markaasi ayay u shariik yeelayeen} Al-Cankabuut:65

Way dhamaatay (afartii Qawaacid ee uu Kitaabka ku saabsanaa) Naxariis / Amaan iyo Nabad galyo ha ahaato Nabi Muxammed korkiisa iyo Ahalkiisa iyo Asaxaabtiisa.

Gunaanad:

Walaalahayga aan Islaamka ku walaalawnayow Kitaabkii Al-Qawaacidul Arbaca meeshaani ayuu noogu dhamaaday, wixii aan haleelay sax iyo wanaag ah Allaah ayaa ii sakhiray, wixii aan dhinac maray oo aan khaldayna waxay ka timid Nafsadayda gaabiska badan, Camal kasta oo Rabi raali ka yahay oo aan samaynaynana mid aan Allaah Ridahiisa ku dalbeeno Allaah nooga dhigo, intaasi ka dib wixii aan baranay ku camal falkooda ayaa ina hor yaalo hada iyo gaarsiintiisa iyo ku sabrid wixii caqabado ah oo aynu kala kulano.

Waa walaalkiina aad Diinta ku walaalawdeen Muxammed Aadam Ibraahim oo idinka dalbanaayo inaad Allaah uga baridaan Asiga iyo Ahalkiisa inuu waafajiyo Aduun iyo Aakhiro wuxuu Allaah raali ka yahay Ayagana ay Raali ka yihiin.

Wixii su'aal, sixid ama suluugmo ah oo ku saabsan Kitaabkan fadlan ku soo hagaaji emailkan : shaakir123@hotmail.com

والله أعلم

وصلى الله على محمد وآله وصحبه وسلم

